

Persbericht KeFiK

4 op 10 voor de toegang tot kredieten: de ondernemingen beoordelen hun bank

De toegang tot kredieten blijft een punt van bezorgdheid. De PWI-index (Prijs - Waarborg - Informatie) van het KeFiK is op een van zijn laagste niveaus ooit. De ondernemers wijzen met de vinger naar de buitensporige kosten voor een kaskrediet en een "Funding loss".

A) Context

De economische crisis en zijn nefaste gevolgen voor het Belgisch ondernemerschap hebben de aandacht van de media getrokken.

Het KeFiK heeft de nadruk gelegd op de voorwaarden voor de toekenning van een bankkrediet en de problemen die aan dit specifieke domein verbonden zijn.

De openbare entiteiten hebben antwoorden aangebracht die de moeilijkheden om toegang tot bankkredieten te verwerven kunnen verhelpen. Zowel op federaal niveau in het kader van het KMO PLAN als op niveau van de deelstaten:

- Oprichting van een bemiddelingsdienst voor kredieten en kredietverzekeringen binnen het KeFiK
- Oprichting van 2 specifieke "crisisproducten" INITIO en CASHEO, binnen het Participatiefonds met een ad hoc financiering via Startersfonds II voor meer dan 100 miljoen euro.
- Een tweemaandelijks barometer van het KeFiK die de voorwaarden voor toegang tot kredieten meet voor zeer kleine ondernemingen (ZKO).
- Schrapping van de automatische verantwoordelijkheid van de kredietverschaffer aan een gefailleerde ondernemer en de creatie van een voorziening ter ondersteuning van een "tweede kans" binnen het Participatiefonds
- Versoepeling van de waarborgregimes van de regionale overheden.
- Verhoging van de actiemiddelen van INVESTS wallons
- ...

De financiële sector en de organisaties die de ondernemingen vertegenwoordigen hebben onlangs de "gedragscode" tussen de banken en de ondernemingen uitgebreid en versterkt in het kader van de krediettoekenning met een duidelijke verbintenis van de banken om de toegang tot kredieten voor de ondernemingen te verbeteren.

Niettemin blijven de ondernemingen, en dan vooral de ZKO en KMO, nog steeds geconfronteerd met moeilijkheden om een bankkrediet te bekomen. Volgens de resultaten van de KeFiK-barometer van mei 2010 geven de ondernemingen een score van 4 op 10 aan hun bankier. De rest van de vragenlijst is ook eerder negatief.

Behalve de relatie met de bankier, die met 6,5/10 eerder als positief wordt ondervonden. De ondernemers hekelen:

- De kostprijs van een krediet: 3,5/10
- De hoeveelheid informatie die de bank vraagt: 2,5/10
- De waarborgen die geëist worden door de bank: 2,5/10
- De buitensporige kostprijs van een kaskrediet (zie infra): 2,5/10

B) Vier grote problemen

1. De kostprijs van een kaskrediet

De kostprijs van een kaskrediet is in België eenvoudigweg overdreven. Uit de resultaten van de KeFiK-barometer van mei (met meer dan 600 ondervraagden) leren we dat de ondernemers de kostprijs van een krediet op de volgende manier indelen:

Rentevoet	Percentage ondernemingen
Meer dan 14%	10%
12% tot 14%	16%
10% tot 12%	20%
8% tot 10%	20%
6% tot 8%	16%
Minder dan 6%	7%

Bijna de helft van de ondernemingen betaalt 10% meer voor zijn kaskrediet. De banken geven geen uitleg, ook al zijn de referentierentevoeten op de markt op hun historisch laagste punt en zijn bijgevolg de andere rentevoeten mee gedaald...behalve het kaskrediet. *Mysterieus!*

Het kaskrediet moet in principe gezien worden als een tijdelijk krediet dat als "buffer" optreedt wanneer er een tijdelijk financieel probleem is.

We merken echter op dat het kaskrediet vaak de enige financieringsbron is dat door de bank wordt voorgesteld en dus standaard gebruikt wordt als permanent bedrijfskapitaal om de sociale of fiscale kosten te financieren of zelfs als financieringsbron voor een investering.

Bijgevolg is de rentevoet voor een kaskrediet momenteel op termijn economisch onhoudbaar.

2. Krediettoekenning na "scoring" van de onderneming

De financiële gezondheid van de onderneming wordt geëvalueerd op basis van een interne "score" van de bank. Deze scoring rust op verschillende financiële indicatoren. Wanneer de berekende score goed is, gebeurt de krediettoekenning zo goed als automatisch.

Daarentegen krijgt elke onderneming die getroffen werd door een tijdelijk financieel probleem een negatieve score, die in zijn financiële historiek wordt opgenomen en die meestal leidt tot een kredietweigering. De dialoog tussen de bank en de onderneming bevriest bijgevolg voor een lange periode.

Deze "geautomatiseerde" score lijkt dus te weinig rekening te houden met de realiteit en moet absoluut de specificiteit van de conjunctuur integreren.

3. De kredietaanvrager moet niet de "gevangene" zijn van de bank

Wanneer een nieuw krediet vereist is, merken we meestal dat de bank zich verschanst achter het niveau van waarborgen waarover zij beschikt op eventueel bestaande kredieten en waardoor zij dus haar beslissing afhankelijk maakt van het toevoegen van nieuwe waarborgen.

De bank wapent zich tegen elk nieuw potentieel risico en kent geen krediet meer toe. Wanneer de ondernemer van bank wil veranderen, wordt dit quasi onmogelijk gemaakt door de complexiteit van de verschillende te ondernemen stappen als de kosten die met de wijziging gepaard gaan. In dat verband moet de moeilijkheid om het reële bedrag van de "funding loss" te evalueren genoteerd worden, als ook de algemeen hoge wederbeleggingsvergoedingen en waarvan de berekeningsmethode weinig duidelijk is.

Deze verschillende parameters weken bij de ondernemer het gevoel los dat hij een "gevangene" is van zijn bankhistoriek, een gevangen klant als het ware.

4. Gerechtelijke reorganisatie

De positie van de banken ten overstaan van de ondernemingen in gerechtelijke reorganisatie is niet duidelijk. De praktijk heeft dossiers aan het licht gebracht waar de bank zich, in het kader van het herstelplan bij een gerechtelijke reorganisatie (WCO), ongunstig uitspreekt over het behoud van de activiteit. Dit ondanks het feit dat het totaal van de lopende kredieten voldoende gedekt wordt door de waarborgen.

Hoe dan ook is het momenteel moeilijk om te evalueren of een onderneming in reorganisatie een nieuw krediet kan aanvragen. Het behoud van de economische activiteit kan echter vaak via bijkomende financiële middelen. De banken moeten dus echte actoren zijn in het kader van een gerechtelijke reorganisatie met als risico dat deze nieuwe voorziening zijn volledig potentieel niet kan ontplooiën.

Contactpersoon
Van Rysselberghe Jens; Economist
02 210 87 96
jev@cefip-kefik.be